

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА:  
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

МАТЕРІАЛИ  
ШОСТОЇ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ  
КОНФЕРЕНЦІЇ

ОДЕСА-2017

**УДК 334.716 (043.2)**

**ББК 65.29**

Економіка підприємства : сучасні проблеми теорії та практики :  
Матеріали шостої міжнар. наук.-практ. конф., 22-23 вересня 2017 р. –  
Одеса, Атлант, 2017. – 324 с.

Для студентів економічних спеціальностей, викладачів, аспірантів  
і докторантів вищих навчальних закладів, підприємців і працівників  
управлінської діяльності підприємств та організацій

Укладачі:

- доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Янковий О.Г.
- доктор економічних наук, професор кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Сталінська О.В.
- доктор економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Семенова В.Г.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Бабій О.М.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Гамма Т.М.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Дегтярьова О.О.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Єгупов Ю.А.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Літвінова В.О.
- кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та організації підприємницької діяльності ОНЕУ Танасюк І.М.

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції з  
незначною загальною правкою укладачів

ISBN 978-966-2361-93-3

© Одеський національний  
економічний університет. 2017

|                                                                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Александрова К.І.</b> Blockchain – сучасний інструмент контролю якості та безпеки продуктів харчування | 53 |
| <b>Горобець Т.А.</b> Конкурентоспособность национальных предприятий малого и среднего бизнеса             | 55 |
| <b>Держевецька М.А.</b> Роль та сутність інтелектуального капіталу у сучасних умовах економіки            | 57 |
| <b>Мацкул М.В.</b> Оцінювання конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості                   | 59 |
| <b>Ноженко С.В.</b> Визначення ефекту акселератора на підприємствах олійно-жирової галузі                 | 61 |
| <b>Поліщук Т.А.</b> Тенденції і перспективи відновлення експортоспроможності вітчизняного машинобудування | 63 |
| <b>Чмихун Ф.Р.</b> Сутність та природа конкурентоспроможності нафтогазосервісних підприємств              | 65 |

## **2. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

|                                                                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Павлов О.І.</b> Фактори формування ризиків в інноваційній діяльності підприємства                                                                              | 68 |
| <b>Пунько Б.М.</b> Проектування удосконаленої організаційної структури підприємства                                                                               | 70 |
| <b>Репіна І.М.</b> Технологічні інновації як каталізатор економічного розвитку                                                                                    | 72 |
| <b>Литовченко И.Л., Саенсус М.А.</b> Анализ динамических и статических процессов в управленческих структурах на основе концепции самоорганизации                  | 74 |
| <b>Яковлєв А.І.</b> Оцінювання інноваційно-інвестиційної діяльності на основі показників наукоємності                                                             | 76 |
| <b>Семенова В.Г.</b> Ефективність управління інтелектуальною власністю підприємств: оцінювання та напрямки підвищення                                             | 78 |
| <b>Янченко З.Б.</b> Особливості венчурного інвестування підприємств в Україні                                                                                     | 80 |
| <b>Архирейська Н.В.</b> Переваги та недоліки інвестицій в криптовалюту                                                                                            | 82 |
| <b>Вігуржинська С.Ю.</b> Корпоративна інформація як форма інтелектуального активу підприємства                                                                    | 84 |
| <b>Воронянська О.В.</b> Доцільність переходу на нові технології вирощування зернових культур                                                                      | 85 |
| <b>Грінченко Р.В.</b> Альтернативні джерела інноваційної діяльності підприємств агропромислового бізнесу України                                                  | 87 |
| <b>Єкель Г.В., Щербатюк В.В.</b> Концептуальні засади інноваційного розвитку галузі землеробства в контексті адаптації аграрної політики до вимог і стандартів ЄС | 89 |

## **2. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**Павлов О.І.**

д.е.н., професор

Одеська національна академія харчових технологій (Україна)

### **ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ РИЗИКІВ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Характерною ознакою ризику на сучасному етапі розвитку є його тотальність та всеосяжність, що дало підстави деяким авторам вважати сучасне суспільство – «суспільством ризику» [1, с. 11]. Щонайменше, ризик виступає невід’ємною складовою підприємницької діяльності. Що стосується інноваційного ризику, то він трактується як такий тип ризику, що виникає при будь-яких видах діяльності, пов’язаних з інноваційними процесами, виробництвом нової продукції, товарів, послуг, їх операціями, комерцією, здійсненню соціально-економічних та науково-технічних проектів [2, с. 17]. Ризики в інноваційній діяльності підприємства спричинені групою факторів.

Ризики, що спричинені впливом факторів макросередовища:

- економічні (пов’язані з погіршенням економічної ситуації, що може привести до втрати конкурентоспроможності інноваційної продукції);
- політико-правові (проявляються у вигляді можливих несприятливих змін суспільного або правового середовища підготовки або реалізації інноваційних проектів);
- соціально-демографічні (виникають через конфлікт інтересів різних соціальних груп населення, що може спричинити несприйняття інновації на початку інноваційного процесу або після виведення інновації на ринок);
- екологічні (проявляються як потенційні втрати товаровиробників через екодеструктивні наслідки споживання або виробництва товарів);
- технологічні (виникають через можливі зміни в науково-технологічному прогресі).

Ризики дії факторів мікросередовища поділяються на:

- конкурентні, які виникають унаслідок випереджаючих дій конкурентів;
- постачальницькі, що зумовлені складністю отримання нових видів ресурсів для виробництва інноваційної продукції;
- комерційні, які виникають внаслідок зміни умов взаємодії з торговельними і збутовими посередниками, які не завжди можуть у повній мірі адекватно та швидко відреагувати на зміну асортименту підприємства-товаровиробника;
- споживчі, які виникають через дію раціональних очікувань споживачів та зміни у їх запитах;
- стейкхолдерні, які зумовлені змінами взаємодії з різними групами зацікавлених сторін організації, інтереси яких щодо інновацій можуть бути прямо протилежними.

В інноваційному процесі мають місце суб'єктивні ризики, які диференціюються залежно від етапів інноваційного процесу:

- ризик на етапі аналізу відповідності внутрішніх можливостей розвитку підприємства зовнішнім, який генерується зовнішнім середовищем й полягає в загрозі вибору напряду інноваційного розвитку, неадекватного зовнішнім і внутрішнім умовам;

- ризик на етапі генерації та вибору інновацій, що проявляється як можливість генерації та відбору неконкретних, неприйнятних для реалізації інноваційних ідей;

- ризик на етапі розробки задуму нового товару і його перевірки, який проявляється як неоднозначне формулювання та недостатнє проектування інноваційного задуму, що може бути помилково зрозумілим розробниками інноваційного проекту або споживачами;

- ризик на етапі аналізу ринку й розробки інструментарію маркетингу через неврахування нових трендів розвитку ринку.

Рівень суб'єктивних ризиків залежить від професійних та особистісних характеристик осіб, що приймають рішення на етапах інноваційного процесу.

В управлінні ризиками інноваційної діяльності підприємства значна увага приділяється внутрішнім ризикам підприємства-інноватора, величина якого обумовлюється специфікою діяльності підприємства та рівнем його менеджменту.

Основними факторами внутрішнього інноваційного ризику є:

- система управління підприємством і ступінь її гнучкості;
- ступінь узгодження інтересів внутрішніх стейкхолдерів підприємства;
- ступінь резервування виробничих площ, виробничої потужності і її гнучкість;
- система управління якістю та використанням технологій;
- маркетинг;
- система підготовки і перепідготовки кадрів;
- структура кадрів за рівнем освіти, кваліфікації і віком;
- місце розташування підприємства щодо ринків збуту, джерел сировини, транспортного сполучення;
- форма господарювання і форма власності;
- імідж.

Кожна з зазначених груп факторів ризиків потребує запровадження спеціальних управлінських рішень, що враховують специфіку цих ризиків.

## Література

1. Евстафьев И. Н. Тотальный риск-менеджмент / И. Н. Евстафьев. – М. : Эксмо, 2008. – 208 с.
2. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент / В. О. Василенко, В. Г. Шматько; за ред. В. О. Василенко. – К. : ЦНЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.